**BÜTÜN HAP BİLGİLER TEK SAYFADA!!!**
**OKUMADAN SINAVA GİRMEYİN**

## İSLAMİYET ÖNCESİ TÜRK TARİHİ ÇIKABİLECEK BAZI BİLGİLER:

Türk adının anlamı Kaşgarlı Mahmud'a göre Olgunlaşma,
Ziya Gökalp'e göre Töre Nizam Sahibi
Türklerin en eski kültürü Afanesyova
Bozkırın kuyumcuları, Tomris Hatun İskitler
Heredot'un Türk başbuğu Modova dediği AlperTunga
Altın Elbiseli Adam Heykeli, Pazırık Halısı Hunlar
Almanların Nübelüngen Destanında Yüce Kavimlerin Efendisi Etzel diye söz edilen kişi Attila'dır. *****DİKKAT POTANSİYEL SORUDUR.*****
Anadolu'ya ilk Türk akınları Uldız döneminde Avrupa Hunları
Bizansla Margus Anlaşması Avr Hunları
Göktürkler Aşina Soyundan gelir.
Göktürklerin para yerine kullandığı ipek parçaları Kamdu
İlk madeni para Türgiş değil II. Göktürk adı yarmak İşbara Kağan dönemi
Uygur tapınaklarına Stupa denir.
Uygur ressamlarına Bedizci denir.
Uygur öğretmenlerine Bahşi denir.
Kağıt, matbaa, çinicilik, vitray, minyatür, Fresk Uygurlar'ındır.
Manas Destanı, Yenisey Anıtları kırgızlar
Codex Comanicus sözlüğü Kuman (Kıpçaklar) DİKKATT POTANSİYEL SORUDUR.*****
Rusların İgor Destanında geçen Türkler Kıpçaklar
İlk semavi dine inanan musevi Hazarlar
Uygur, Türgiş ve Hazarlar yerleşik hayata geçtiler.
Peçenekler Kurultaya Komenton demiştir.
Peçenekler, Oğuzlar ve Kıpçaklar Bizans'ta paralı askerlik yaptılar
Oğuk - Kıpçak mücadelesini anlatan eser Dede korkut hikayeleri
İstanbulu ilk kuşatan Juan Juanlar yani Avarlar
İstanbulu ikinci kez kuşatan Bulgarlar
İlk Hristiyan olan Avarlar
1870 de ilk Türkoloji Enstitüsü Macariistanda kuruldu.
Devlet işlerinin görüşüldüğü Kurultay, Toy, Kengeş
Kurultaya katılanlara Toygun denir.
Türklerde Töre denilen sözlü hukuk vardır.
İlk yazılı hukuk kurallarını Uygurlar yaptı.
Türklerde sosyal yapı, Oğuş, Urug, Boy, Budun, İl şeklindedir.
Çav, Böz, Kuanpo Uygur paraları isimleri
Yaradılış Destanı Yakut Türklerine aittir.

TIKLAYIN:
facebook:
Kpss Dok¿man Arkivi
Kpss Kaynak Arkivi

## TÜRK İSLAM TARİHİ İLE İLGİLİ ÇIKABİLECEK BAZI BİLGİLER:

İlk Müslüman Türk topluluğu Karluklardır.
Orta Asya'da kurulan ilk Türk İslam devleti Karahanlılardır.
İslamı devlet dini olarak kabul eden İlk devlet İtil Bulgarlarıdır.
Mısırda kurulan ilk Türk İslam devleti Tolunoğullarıdır.
İlk Türk medresesi karahanlılara ait Semerkant (Tabgaç Han) medresesidir.

İlk burslu öğrenci sistemi Karahanlılardadır.
Yusuf Has Hacip'in Kutadgu Bilig eseri ilk Türk islam eseridir. Uygur Alfabesi ile yazılmıştır. Tabgaç Buğra Han'a sunulmuştur. Bu eser bir siyasetnamedir.
Kaşgarlı Mahmud'un Divanı Lügatit Türk eserinde ilk dünya haritası vardır. Abbasi Halifesi Ebul Kasım Abdullah'a göndermiştir. Türk kelimesini olgunlaşma olarak ifade eder.
Karahanlı Devleti İlek Hanlığı olarakta bilinir.
Tarihçi Utbi, Gazneliler döneminde yaşamış Tarihi Yemin eserini yazmıştır. *****
Güney Afganistanda bulunan Leşkeri Bazar Sarayı ve Ribatı Anuşirvan Kervansarayı Gaznelilere aittir.
Sultan ve padişah ünvanlarını ilk defa Gazneliler kullanmıştır.
Sultanı Azam ünvanını ilk defa Selçuklu Melikşah kullanmıştır.
Doğunun ve batının sultanı Tuğrul Bey kullanmıştır.
Ebul feth ünvanını Alparslan kullanmıştır. ****
Nizamiye Medreseleri dünyanın ilk üniversitesidir ve şafii mezhebine göre eğitim verip Hasan Sabbah'ın haşhaşileri ile mücadele etmek için de açılmıştır.
Nizamülmülk siyasetname adlı eseri yazmıştır.
İkta sistemini, Fütüvvet (Esnaf) teşkilatını B. Selçuklu kurmuştur.
Tolunoğlu Ahmed'in kurduğu sağlık kompleksine Maristan denir.
Tarihçi İslam felsefesinin kurucusu Muhammed El Kindi Akşidler zamanında Mısırda yaşamıştır.
Selahaddin Eyyubi Hıttin Savaşında Kudüsü haçlılardan almıştır.
Ed Devletü Türkiye Memlükler için kullanılır.
Memlükler Tarihte Moğolları durduran tek devlettir. (Ayn Calut Savaşı) ***
Moğollardan Altınorda Rusları güneye indirmemiş ve Türkleşmiştir.
Halifeyi koruma altına alan devletler Gazneli, B. Selçuklu ve Memlüklerdir.
Memlüklerde hanedan anlayışı yoktur. Her komutan başa geçebilir.
Selçuklularda Halkın şikayetlerinin dinlendiği divana Divanı mezalim denir.
Atabeylik sistemi B. Selçukluda başlamıştır.
Örfi davalara bakan kişiye Emiri Dad denir. **********
Şeri davlara bakan kişiye Kadıl kudat denir.***
Askeri davalara bakan kişiye Kadıleşker denir.
Devşirme sistemini Karahanlı başlatmıştır.
Asarı Bakiye adlı eseriyle ünlü Gazneli Mahmud'un sarayımın güneşi dediği kişi Biruni dir. **********
Yıldızlar cetveli eseri Ali Kuşçunun hocası Uluğ Beyindir.***
Muhakemetül Lügateyn eserini Ali Şir Nevai yazmıştır.***
Anadolunun ilk camisi Diyarbakır Ulu cami ve Diyarbakır surları Artuklularındır. 2014 te UNESCO dünya mirası listesine alınmıştır.
Divriği Külliyesi ve Ulu Cami Mengüceklerindir. 1985 te UNESCO dünya mirası listesine alınmıştır.**********
Anadolunun ilk medresesi Yağıbasan Medresesi Danişmentlilerindir.

## ANADOLU SELÇUKLU VE II. BEYLİKLER İLE İLGİLİ ÇIKABİLECEK BAZI BİLGİLER:

Anadolu Selçuklu kurucusu Süleyman Şahın mezarı Şah Fırat operasyonu ile getirilip Suriye sınırında Eşme köyüne defnedilmiştir.
II. Kılıçarslan miryekefelon savaşında Bizansı yenerek Anadoluyu kesin Türk yurdu yapmıştır.***
Anadolunun ilk kervansarayı Alay Handır****
Anadolu Selçuklunun ilk tersanesi Sinoptadır.

Alaaddin Keykubat yabancı tüccarlara sigorta uygulaması yapmış ve düşük gümrük vergisi uygulamıştır.
Anadolu Selçuklu Kösedağ savaşında İlhanlı Hülagüye yenilerek yıkılma sürecine girmiştir.
Ahi Teşkilatında fiyat belirlenmesine Narh kesmek denir. Fiyat belirleyen kişiye Ehli Hibre denir.***
Ahi teşkilatında dükkan açma izni verilmesine Gedik sistemi denir. *******
Usta kalfa belgesine icazetname denir.***
Bacıyanı Rum ahilerin kadın koludur.
Anadolu Selçuklunun ilk medresesi Kayseride Koca Hasan Medresesidir.***
Kayserideki Gevher Nesibe Şifahanesi Anadolunun ilk hastanesidir. *******
Kırşehirdeki Cacabey Medresesi Anadolunun ilk rasathanesidir.
Anadoluda tasavvufun kurucusu Muyiddin İbnül Arabidir.*******
Selçuklu Şehnamesini yazan Anadoluda divan edebiyatının kurucusu Hoca Dehhanidir. ***
Makalat Hacı Bektaşi Velinin eseridir.***
Mektubat, Fih ü Mafih, Mesnevi Mevlananındır.****
Risaletün Nushiye Yunus Emrenindir.*****
Osmanlıya katılan ilk beylik karesioğullarıdır.
Osmanlıya katılan son beylik Dulkadiroğullarıdır. (Ramazanoğulları değil siz sormadan söyleyim. :)
Kuranı Kerimi Türkçeye çeviren ve Dede Korkut Hikayelerini yazılı hale getiren Akkoyunlu Uzun Hasandır. **********
Türkçeyi resmi dil ilan eden Karamanoğullarıdır.
Osmanlıya çeyiz olarak katılan Germiyanoğullarıdır.
Garipname adlı eseriyle ünlü Aşık Paşa Eretna Devleti vatandaşıdır.

## OSMANLI DEVLETİ KÜLTÜRLE İLGİLİ ÇIKABİLECEK BAZI BİLGİLER:

Divan kararlarının yazıldığı defterlere Mühimme Defterleri denir.*****
Arazi kayıtlarının tutulduğu defterlere Tahrir Defterleri denir.
Sadrazam orduyu yönetirse serdarı ekrem denir.
Şeyhülislam makamına Babı Meşihat denir.
Mahkeme kayıtlarına kadı sicilleri denir.
Garimüslimlere uygulanan hukuka zımmi hukuk denir.
Tımarlı sipahinin beslediği askere cebelü denir.
Geliri iltizamla toplanan ve doğrudan hazineye giden topraklara mukataa denir.
Olağanüstü durumlarda alınan vergilere Avarız denir.
Küçükbaş hayvanlardan alınan vergilere Ağnam denir.
Yönetici sınıfta en güçlüsü seyfiye yani yönetici sınıftır.
İlmiye sınıfında kadıasker, şeyhülislam, müderris, kadı ve nakibüleşraf vardır.
Nakibüleşraf Hz. Peygamber soyundan gelenlerin kayıtlarını tutar.
İlk resim sergisini Şeker Ahmed Paşa açmıştır.
Huzur, Cami Önü, Şark Halı pazarı gibi resimler Osman Hamdi Beye aittir.
Ayın bir yüzüne NASA Ali Kuşçunun adını vermiştir.
Davudı Kayseri mederesesi Orhan Bey döneminde İznik'te açılmıştır. Osmanlının ilk medresesidir.
Sahnı Seman medreselerini Fatih açmıştır. Medrese bölümlerine Sahn denir.
Darülkurra hafız yetiştiren okuldur.
Darülelhan müzik okuludur. DİKKAAATTTTT

## OSMANLI DEVLETİ SİYASİ TARİHLE İLGİLİ ÇIKABİLECEK BAZI BİLGİLER:

Osmanlı Devleti'nin haçlılarla ilk savaşı Sırpsındığı
Rumeli Beylerbeyliği I. Murat
Savaşta şehit olan tek padişah I. Murat
İlk cülus bahşişini veren Yıldırım Bayezid
Osmanlının ikinci kurcusu Çelebi Mehmed
İlk dini ve siyasi isyan Şeyh Bedrettin
İstanbulu ilk kuşatan Yıldırım
Sultanı İklimi Rum Yıldırım
Anadoluda kısmen ilk siyasi birlik Yıldırım
Anadolu Beylerbeyliği Yıldırım
İlk tahttan çekilen II. Murat
Avni mahlası kullanan Fatih
Kayzeri Rum ünvanı Fatih
İlk kez tahttan indirilen II. Bayezid
Hadimül Haremeyn Yavuz
İlk Türk halife Yavuz
Akdenizin Türk gölü olması Preveze Kanuni
Muhibbi mahlası kanuni
Avusturya ile ilk anlaşma İst. Ant. Kanuni
İranla ilk anlaşma Amasya Ant. Kanuni
Doğuda en geniş sınırlar Ferhatpaşa Ant. 17. yüzyıl
Batıda en geniş sınırlar Bucaş Ant. 17. yüzyıl
Bugünki Türkiye İran sınırı Kasrı Şirin Ant. 17. yüzyıl
Gerilemenin başlangıcı Karlofça Ant
Osmanlının batıda üstünlüğünü kaybettiği Lale Devrinin başlangıcı olan Anlaşma Pasarofça Ant. 18. yüzyıl
Ortodoksların koruyuculuğunun Rusyaya bırakıldığı Anlaşma Küçük Kaynarca Ant. 18. yüzyıl
Halifeliğin ilk kez kullanıldığı anlaşma Küçük Kaynarca 18. yüzyıl
Osmanlı devletine ilk isyan eden ve ilk imtiyaz alan Sırplar 19. yüzyıl
Osmanlı Devletinden ilk ayrılan Yunanistan 19. yy
Boğazlar sorunun ortaya çıkması Hünkar İskelesi 19. Yy*****
Osmanlı Devletinin Avrupanın açık pazarı olması Balta Limanı Ant. 19. yy
Osmanlının Avrupa Devleti sayılması Paris Ant. 19.yy
Ermeni meselesinin ortaya çıkması Berlin Ant. 19. yy
Parçalanmanın başlaması Berlin Ant. 19. yy
İstibdad döneminin başlaması Berlin Ant. 19. yy
Osmanlıcılık yerini İslamcılık alması Berlin Ant. 19. yy

## İNKILAP TARİHİ İLE İLGİLİ ÇIKABİLECEK BAZI BİLGİLER:

Kuzey Afrikada kaybettiğimiz son toprak parçası Trablusgarbdır.
Mustafa Kemal'in emperyalizme karşı ilk savaşı Trablusgarbdır.
Mustafa Kemal Trablusgarbda Derne ve Tobrukta başarılı mücadeleler vermiştir.
Mustafa Kemal Trablusgarb'a Şerif Bey takma adıyla Tanin Gazetesi yazarı olarak gitmiştir.
*******
Balkan Savaşları sırasında Hamidiye Kahramanı Rauf Orbaydır. *****
Balkan Savaşları sırasında Edirne Müdafii Şükrü Paşadır. ****
Necati Cumalı'nın Balkan Savaşlarını anlattığı eseri Viran Dağlardır.***
Balkan Savaşlarında kaybedilen yerler; Batı Trakya, Makedonya, Arnavutluk, Ege adaları fiilen Girit resmen kaybedildi. ******
Balkanlarda kaybedilen son toprak Arnavutluk.*****
Türkler ilk defa Balkan savaşlarından sonra Balkanlarda azınlık durumuna düştüler.
I. Dünya Savaşı'nda tek taraf değiştiren devlet İtalyadır.
Birinci Dünya Savaşına en son katılan devlet Yunanistan'dır.
Osmanlının savaşa girmesine sebep olan gemiler Goben ve Breslav gemileridir.
Kafkas cephesi ve kanal cephesi taarruz cepheleridir.
Turancılık fikrinin yürümeyeceği Kafkas Cephesinde anlaşılmıştır.
1915 Tehcir Kanunu Kafkas cephesi sırasında çıkarılmıştır.
En uzun süren cephe Kafkas Cephesidir.
Mustafa Kemal 16. Kolordu Komutanı olarak Kafkas Cephesinde Muş ve Bitlisi almıştır.
Hicaz Yemen Cephesinde Feridun Kandemir, Çöl Kaplanı Fahreddin Paşa'yı Medine Müdaafası eserinde anlatır.******
Irak Cephesinde Kutül Amare kahramanı Halil Kut Paşa'dır.***
Mustafa Kemal'in en son görev yaptığı cephe Suriye Cephesidir. Burada Yıldırım Orduları Grup Komutanıdır.*******
Mustafa Kemal Çanakkalede Anafartalar Kahramanı olarak tanınmıştır.*****
Kazım Karabekir Çanakkalede Alçıtepe Kahramanı olarak tanınmıştır.*****
Çanakkale cephesi ilk kapanan ve tek kazandığımız cephedir.***
18 Mart kahramanı olarak bilinen kişi Cevat Çobanlıdır.*****
Savaş sırasında imzalanan en kapsamlı gizli anlaşma Sykes Picottur.
ABD başkanı Wison savaş sonunda yapılacak anlaşmanın prensiplerini Wilson İlkelerinde ortaya koymuştur.
Osmanlı Devleti adına Monros'u Rauf Orbay imzalamıştır.
Mondros imzalandığı sırada Osmanlı Hükümeti başkanı Ahmet İzzet Paşadır.*****
Rauf Orbay Cehennem Değirmeni eserinde Mondrosu anlatır.****
Mondrostan sonra ilk işgal edilen yer Musuldur.***
İşgale ilk tepki Hatay Dörtyolda olmuştur.
İşgallere karşı kurulan ilk cemiyet Trakya Paşaeli Cemiyetidir.
İşgale ilk tepki gösteren cemiyet Kilikyalılar Cemiyetidir.
Sadece basın yayın mücadelesi veren ulusal olan cemiyet Milli Kongre Cemiyetidir.
İstanbuldan Anadoluya silah kaçıran Gizli Karakol ve Mim Mim Cemiyetidir.

Mustafa Kemal Mondros imzalanırken en son Suriye cephesindeydi.
İstanbula dönerek Pembe Köşkte Gizli Karakol Cemiyetinin organize ettiği toplantılara katıldı.
Fethi Okyar ile beraber Minber Gazetesi'ni çıkarmaya başladı.******
9. Ordu müfettişi olarak Samsuna gönderildi.
Samsun Raporunu yazarak İstanbula gönderdi. Bu raporda işgallere tepki gösterdi.
Havza Bildirisi düşmana karşı millete Mustafa Kemal'in ilk direniş çağrısıdır.
Amasya Genelgesinde kurtuluş savaşının sebebi amacı ve yöntemi açıkça belirtilmiştir.
Amasya Genelgesinde Rauf Orbay, Refet Bele ve Ali Fuad Cebesoyunda imzası vardır. ***
Mustafa Kemal Amasya Genelgesinden sonra askerlik ve müfettişlik görevlerinden istifa etti.
İstifa ederken rütbesi Korgeneraldir. ****
Erzurum Kongresi bölgesel kararları ulusaldır.
Mustafa Kemal halkın oyuyla ilk defa burada seçilmiştir.
Manda ve himaye ilk defa Erzurumda reddedildi. ***
Misakı milli sınırlarından ilk kez Erzurumda sözedildi.
Balıkesir ve Alaşehir kongrelerinde milli egemenlik savunulmamıştır.
Alaşehir Kongresinde tam bağımsızlıkta savunulmamış, manda savunulmuştur.****
Sivas Kongresi ulusal bir kongredir.
Başkanlık ve manda himaye konularında tartışma yaşanmıştır.
Ya İstiklal Ya Ölüm parolası Sivasta söylendi.
Bütün cemiyetler Sivasta birleştirildi.
Sivas Kongresinden sonra Temsil Heyeti İradei Milliye Gazetesini çıkardı.
İstanbul hükümetinin istifa etmesi temsil heyetinin ilk başarısıdır.
Ali Fuad Paşanın batı cephesi komutanlığına atanması temsil heyetinin ilk yürütme yetkisidir.
Milli Mücadelenin ilk yayın organı İradei Milliye Gazetesi ****
TBMM'nin yarı resmi yayın organı Hakimiyeti Milliye ****
Anadolu Ajansını Halide Edip ve Yunus Nadi kurdular. ******
İstiklal Marşı ilk defa Açıksöz Gazetesinde yayınlandı.**********
Albayrak Gazetesi Erzurumda çıkarılmıştır.
Amasya görüşmelerine İstanbul Hükümeti adına Salih Paşa katıldı.
Amasya görüşmelerinde İstanbul Hükümeti Temsil Heyetini ve Anadolu Rumeli Müdafaai Hukuk Cemiyetini resmen tanıdı.
Amasya Görüşmelerinde Mustafa Kemal ve Salih Paşa meclisin toplanacağı yer konusunda anlaşamadılar. *****
Osmanlı mebusan meclisi seçimlerinde Mustafa Kemal Erzurum Milletvekili seçildi. ******
Osmanlı Mebusan Meclisi Başkanlığına Reşat Hikmet Bey seçildi. (Celaleddin Arif değill)
Misakımilli Osmanlı Mebusan Meclisinin kabul ettiği son kararlardır.
Misakımillide Milli bağımsızlıktan söz eder. Kesinlikle milli egemenlik yoktuuuurr.**********
İstanbulun işgalini Mustafa Kemale telgrafçı Manastırlı Hamdi Bey haber verdi.
İstanbulun işgaline karşı temsil heyeti önlem aldı Geyve ve Ulukışla demiryollarını tahrip etti.
I. TBMM kurucu, milli bir meclisdir.
I. TBMM'nin aldığı ilk karar Ağnam vergisini dört katına çıkarmıştır.
I. TBMM'nin yaptığı tek inkılap saltanatın kaldırılmasıdır.

I. TBMM'deki en güçlü grup Milli müdafaa grubudur.
I. TBMM'ye karşı çıkan Koçgiri isyanını yeni ordu bastırmıştır.
I. TBMM'ye karşı çıkan Anzavur isyanını Çerkez Ethem bastırmıştır.
I. TBMM'ye karşı çıkan isyanlara karşı Hıyaneti Vataniye Kanunu çıkarılmıştır.****
Bu kanunla ilk defa istiklal mahkemeleri kurulmuştur.-***
Sevr Anlaşması Osmanlının son anlaşmasıdır.
Gümrü Anlaşması TBMM'nin ilk siyasi başarısıdır.*****
Gümrü Anlaşmasını Kazım Karabekir imzalamıştır.
Bilecik Görüşmesi Mustafa Kemal'in TBMM başkanı olarak İstanbul hükümeti ile yaptığı görüşmedir.
İlk istiklal madalyası alan 1924'te İneboludur.
İneboludan Ankaraya gelen yola İstiklal yolu denir.
1925'te Kahramanmaraş,
2008'de Gaziantep,
2016'da Şanlıurfa İstiklal madalyası almıştır. *****
1921'de Gaziantep,
1973'te Kahramanmaraş,
1984'te Şanlıurfa,
2016'da Kahramankazan'a ünvan verilmiştir.********
Adana'yı kurtarmak için yapılan Pozantı Kongresi'ne Mustafa Kemal'de katılmıştır.
Güney cephesinde sadece kuvayimilliye mücadele etmiştir.
Batı cephesinde Yunanlılara karşı ilk Cephe Balıkesir Kongresinde Ayvalık'ta açılmıştır.
******
Yeni kurulan düzenli ordunun ilk başarısı I. İnönü muharebesidir.
Yeni kurulan ordunun komutanı İsmet İnönü, Yardımcısı Refet Beledir.
I. İnönü'nün sonuçlarını TALİBİM diye kodyalabiliriz.
Teşkilatı Esasiye Kanunu Türkiyenin ilk Anayasasıdır.****
Afganistan Türkiyeyi tanıyan ilk müslüman devlettir.
Londra Konferansında Misakımilli ilk defa dünyaya tanıtılmıştır.
İnönü general olmuştur.
Batum Anlaşmasını Kazım Karabekir imzalamıştır.
İstikal marşı ilk defa Açıksöz gazetesinde yayınlanmıştır.
Moskova Anlaşmasıyla Türkiyeyi tanıyan ilk büyük devlet ve Avrupa devleti Rusya olmuştur.
İstikal marşının ilk bestecisi Ali Rıfat Çağataydır.
İtilaf Devletleri I. İnönü ve Sakarya Savaşlarından sonra TBMM'ye anlaşma teklif etmişlerdir.
Aslıhanlar muharebesinin sonunda batı cephesi birleştirilmiştir.
Kütahya Eskişehir Savaşları tek yenilgidir.
Kütahya Eskişehirden sonra Genel Kurmay Başkanılığına Fevzi Çakmak atanmıştır.
Kütahya Eskişehirden sonra Mustafa Kemal'e başkomutanlık yetkisi verilmiştir.
Maarif (Eğitim ) Kongresi Kütahya Eskişehir sırasında toplanmıştır.
Sakarya Savaşı 1683'ten beri son savunma savaşıdır.
Mustafa Kemal Sakarya Savaşı için Melhamei Kübra (Büyük yıkım) demiştir. **********
Türkiyeyi tanıyan ilk İtilaf devleti Ankara Anlaşmasıyla Fransadır.***
Kars anlaşmasıyla kuzeydoğu sınırı kesin olarak çizilmiştir.****

1921-23 arası Dış işleri bakanı Yusuf Kemal Tengrişektir.***
Mustafa Kemal'e Sakarya Savaşından sonra Gazi ünvanı ve mareşal rütbesi verilmiştir. ******
Mustafa Kemal Büyük Taarruz için Rumsındığı demiştir.******
Başkomutanlık tan sonra Fevzi Çakmak mareşal olmuştur.***
Mudanya Ateşkes Anlaşmasında Türkiye'yi İsmet. Refet ve Fevzi Paşalar temsil etmiştir.
Mudanya'dan sonra Trakyayı Refet Bele teslim almıştır.****
Saltanatın kaldırılması ile Osmanlı Devleti resmen sona ermiştir.
Saltanatın kaldırılması ile rejim sorunu ortaya çıkmıştır.
Lozanda Mustafa Kemal özellikle kapitülasyonlar ve Ermeni meselesi konularında taviz verilmemesini istemiştir.*******
Lozanda çözülemeyen tek sorun Musul meselesidir.
Lozanda Türkiyeyi İsmet İnönü, Dr. Rıza Nur ve Hasan Saka temsil etmiştir. **********
Lozan'da ilk konuşulan konu Fener Rum Patrikhanesidir.
Lozan'ı I. TBMM imzalamış, II. TBMM onaylamıştır.******
Halk Fırkası'nın kurulması ve Ankaranın başkent olması II. TBMM dönemidir. Ancak Cumhuriyet dönemi değildir.
27 Ekim 1923'te Fethi Okyarın istifasıyla çıkan hükümet bunalımı Cumhuriyetin ilanıyla aşılmıştır.
Cumhuriyetin ilanıyla 1921 Anayasasında 3 değişiklik yapılmıştır; 1. Türkiye Devletinin hükümet şekli cumhuriyettir.
2. Hükümet üyelerini başbakan belirler Cumhurbaşkanı onaylar.
3. Cumhurbaşkanı TBMM tarafından 4 yıllığına seçilir ve tekrar seçilebilir.
II. TBMM'nin ilk başkanı Ali Fethi Okyardır.
Türkiyenin ilk Başbakanı İsmet İnönüdür.
Halifeliğin kaldırılmasıyla hanedan yurt dışına çıkarılmıştır.
Son Halife Abdülmecid Efendidir.
Halifeliğin kaldırıldığı gün Tevhidi Tedrisat Kanunu ile Türkiyedeki bütün okullar MEB'e bağlandı.
Aynı gün Şeriye ve Evkaf Vekaleti kapatıldı. Diyanet İşleri Başkanlığı ve Vakıflar Genel Müdürlüğü kuruldu.
İlk Diyanet İşleri Bakanı Rıfat Börekçidir.
Aynı gün Erkanı Harbiye vekaleti kapatıldı.
Mustafa Kemal 9 umde (ilke) adıyla halk fırkasının tüzüğünü belirledi.
Halk Fırkası 1939'da kendi içinde partiyi denetlemek amacıyla Müstakil Grup adıyla bir grup oluşturdu.
Halk Fırkası ekonomide Devletçiliği benmsedi.
Terakkiperver Türkiyenin ilk muhalefet partisidir.
Kuculları KARAR şeklinde kodlanabilir.*********
Kazım Karabekir
Ali Fuad Cebesoy
Rauf Orbay
Adnan Adıvar
Refet Bele

Ekonomide Liberalizmi benimsemiştir.
Şeyh Said isyanından sonra Takriri Sükun Kanunu çıkarılmıştır.
Şeyh Said isyanında İstiklal Mahkemeleri Ankara ve Diyarbakırda kurulmuştur.

İzmir Suikastinde İstiklal Mahkemleri son kez kurulmuştur.
Kemal Tahir Kurt Kanunu eserinde İzmir Suikastini anlatır.********
Serbest Cumhuriyet Fırkasının Kucuları ANAMA şeklinde kodlanabilir.
Ali Fethi Okyar
Nuri Conker
Adnan Adıvar
Makbule Atadan
Adnan Menderes
Serbest Cumhuriyet Fırkası ekonomide liberalizmi ve kadınlara siyasi haklar verilmesi gerektiğini savunmuştur.****
Kemal Tahir Yol Ayrımı eserinde Serbest Cumhuriyet Fırkasını anlatır. *****
Menemen olayı rejime karşı ikinci isyandır.
İkinci Dünya Savaşından sonra kurulan ilk parti 1945'te Milli Kalkınma PArtisidir. Kurucusu Nuri Demirağ'dır.
Türkiye 1946'da çok partili hayata geçmiştir.
Demokrat Partinin kucuları CAFeR şeklinde kodlanabilir.*****
Celal Bayar
Adnan Menderes
Fuad Köprülü
e
Refik Koraltan

Dörtlü Takrir adıyla CHP'den istifa ederek kurmuşlardır.******
Demokrat Partinin 1950'de iktidara gelmesi Beyaz Devrim olarak adlandırılır.**********
Egede iki geminin çarpışması olayı Bozkurt Lotus olayıdır. Bu konuda Türkiyeyi Adalet Bakanı Mahmud Esat Bozkurt temsil etmiş ve hukuka Mülkilik - Ülkesellik tabirini ekletmiştir.*****
Fransa ile yaşanan Vagon Li olayı İstanbulda Fransız şirketinde Fransızca konuşma zorunluluğuna İstanbul Üniversitesi öğrencilerinin tepki göstermesiyle başlamıştır.
Razgrad olayı Bulgaristanda Türk mezarlarının tahrip edilmesine İstanbul Üniv. öğrencilerinin tepkisidir.
Bursa Olayı Türkçe ezan okunmasıyla ilgili tepkidir. Ezan 1932'den 1950'ye kadar Türkçe okunmuştur.
Atatürk ilkeleri 1937'de Anayasaya girmiştir.
Medeni Kanunla hukuk alanındaki ikilik ortadan kaldırılmıştır.
Ankara Hukuk Türkiyenin ilk fakültesidir.
Ankara Hukuk için Almanyadan yahudi hukukçu Andreas Schwash getirilmiştir.
İlk kadın Belediye Başkanı Sadiye Hanımdır.
İlk kadın muhtar Gül Esindir.
İlk kadın Milletvekili Satı Kadındır.
Kadınlara bütün siyasi haklar 1934'te verilmiş ancak kadınlar 1935 seçimlerinde meclise girmiştir. 17 kadın vekil seçilmiştir.********
İlk kadın tarihçi Atatürk'ün manevi kızı Prof. Dr. Afet İnandır.****
İlk kadın savaş pilotu 1936'da Atatürk'ün manevi kızı Sabiha Gökçendir.
İlk kadın tiyatrocu Afife Jaledir.
İzmir İktisat kongresinin başkanı Kazım Karabekirdir.
Türkiye 1923-29 arası devlet destekli liberalizm, 1930'dan sonra ekonomide Devletçiliği uygulamıştır.*****
Devletin sadece kendi yaptığı yatırımlar devletçiliktir.
Devletçiliğin uygulandığı sırada Mustafa Kemalin emriyle Yakup Kadir ve Şevket Süreyya

Kadro dergisini çıkarmaya başlamışlardır.*******
Karabük Demir çelik fabrikasının açılması (1939) hariç o dönemki bütün yatırımlar Atatürk dönemidir.
Türkiye İş bankası Türkiye'nin ilk ve ilk özel bankasıdır. İlk genel Müdürü Celal Bayardır. Devletçilik değildir.
Mustafa Kemal'e Atatürk soyadı verilmesini gündeme getiren Türk Tarih Kurumu Başkanı Saffet Arıkandır.******
Mustafa Kemal Gaziantep'in Şahinbey ilçesi nüfusuna kayıtlıdır. ***
Dış Politikada Fransa ile yaşanan bazı sorunlar:
Yabancı okullar sorunu 1925
Bozkurt Lotus olayı 1926
Adana Mersin Demiryolunun satın alınması 1928
Vagon Li olayı 1933
Dış Borçlar sorunu 1933
Hatay sorunu
Yunanistan'la yaşanan nüfus mübadelesi sorunu Etabli (yerleşik) sorunu diyede geçer.
Tevfik Rüştü Aras 1925-39 arası dışişleri bakanlığı yapmıştır. Atatrük döneminde en uzun süre dış işleri bakanlığı yapan isimdir. Türkiyeyi Montröde o temsil etmiştir. *********
Türkiye boğazlar konusunu milletler cemiyetine götürürken Almanya, İtalya ve Japonyayı tehdit olarak göstermiştir.*****
Akdenizdeki gemilerin güvenliği için İtalyaya karşı 1937'de Nyon Konferansı toplanmıştır.
Hatay sorunu karşınıza Sancak (il) sorunu diye de çıkabilir.
Mustafa Kemal Hatay için benim şahsi meselem demiştir.
Mustafa Kemal Hatay konusunda İnönü hükümetini eleştirmek için Asım Us takma adıyla Kurun Gazetesinde yazılar yazmıştır.
Hatay Sandler raporuyla 1938'de devlet olmuştur.****
Hatayın ilk Cumhurbaşkanı Tayfur Sökmen, İlk başbakanı Abdurrahman Melek ve meclis başkanı Abdülgani Türkmendir.
Hatay parlemento kararıyla 1939'da Türkiyeye katılmıştır.
Atatürk'ün son Başbakanı Celal Bayardır.
Atatürk'ün son Meclis Başkanı Abdülhaluk Rendadır.

TIKLAYIN:
facebook:
Kpss Dok¿man Arkivi
Kpss Kaynak Arkivi

**Atatürk'ün mirasından pay bıraktığı yerler:**
Türk Tarih Kurumu
Türk Dil Kurumu
Ankara ve Bursa Belediyeleri
Kız Kardeşi Makbule Hanım ve manevi çocukları
İsmet İnönü'nün çocuklarının eğitimi

## MİLLİ MÜCADELE VE CUMHURİYET DÖNEMİ ÇIKABİLECEK BAZI ESERLER

**Nutuk:**
Mustafa Kemal'in 1919-27 arasını anlattığı eseridir. Mustafa Kemal telif haklarını Türk Hava Kurumuna bırakmıştır.

**Vatandaş İçin Medeni Bilgiler:**
Mustafa Kemal'in manevi kızı Afet İnan adına bastırılmıştır.

**Bozkurt:**
H. C. Amstrong tarafından Atatürk'ü anlatan ilk biyografi eseridir.

**Çocuk Davamız:*****
Kazım Karabekir'in doğudaki bakımsız çocuklarla ilgili eseridir.
**İstiklal Harbimiz:**
Kazım Karabekir'in milli mücadeledeki iddialara verdiği cevaplardır.
**Paşaların Hesaplaşması:****
İstiklal savaşı yapılması fikrinin ilk kendisine ait olduğunu anlattığı eseridir.
**Cehennem Değirmeni:**
Rauf Orbay'ın Mondros'u anlattığı eseridir.
**Ateşten Gömlek:**
Halide Edip Adıvar tarafından yazılmış Milli Mücadelenin ilk eseridir.
**Zeytindağı:**
Falih Rıfkı Atay'ın Filistin cephesini anlattığı eseridir.
**Çankaya:**
Falih Rıfkı Atay'ın Atatürk dönemini anlattığı eseridir.
**Medine Müdafaası:******DİKKATT POTANSİYEL SORUDUR.**
Feridun Kandemir'in Fahreddin Paşa'nın Medine Müdafaasını anlattığı eseridir.
**Viran Dağlar:**
Necati Cumalı'nın Balkan Savaşlarının anlatıldığı eseridir.
**Yaban:**
Yakup Kadri Karaosmanoğlu'nun I. Dünya Savaşı'nda bir subayı anlattığı eseridir.
**Kurt Kanunu:*****
Kemal Tahir'in İzmir Suikastini anlattığı eseridir.
**Yol Ayrımı:*****
Kemal Tahir'in Serbest Cumhuriyet Fırkası'nı anlattığı eseridir.

## ÇAĞDAŞ TÜRK VE DÜNYA TARİHİ HAP BİLGİLER

**İki Savaş Arası Dönem (1918-1939)**
Milli İstiklal Ayaklanması: Yusuf Akçura ve Gaspıralı İsmail'in Kırımda Rusya'ya karşı başlattığı bağımsızlık hareketidir.
Üç Tarz-ı Siyaset eseri Yusuf Akçura'ya aittir.*****
Basmacı Hareketi: Türkistan Türklerindir sloganıyla Orta Asya Türklerinin bağımsızlık hareketidir. Enver Paşa bu hareketin liderliğini yapmıştır.
NEP: Lenin'in Rusya'da uyguladığı ekonomik programdır.
Meiji Restorasyonu: Japon imparatoru Mutsuhito'nun başlattığı ülkenin yeniden gelişmesi amacıyla batıya açılma politikasıdır. Bu süreçte batıdan alfabe alınmamıştır.***
1929 Krizi (Kara Perşembe): ABD'de başlayan ve bütün dünyayı etkileyen ekonomik krizdir.
Krilling Sistemi: ABD'de kriz sonrası takasla alışveriş sistemidir.
Locarno Sözleşmesi: Almanya ile yapılan silahsızlanma anlaşmasıdır.
Briand Kellog Paktı: ABD ile Fransa öncülüğünde yapılan silahsızlanma anlaşmasıdır. Türkiye 1929'da katılmıştır.
Sürrealizm: Birinci Dünya Savaşı sonrası başlayan sanat akımıdır. En önemli temsilcisi Salvador Dali'dir.*****
John Steinback Gazap Üzümleri eserinde 1929 ekonomik krizini anlatmıştır.****

Pablo Picasso Guernica eserinde Almanya'nın İspanyayı bombalamasını anlatmıştır.***

**II. Dünya Savaşı (1939-1945)**

İtalya'nın rejimi faşizm, izlediği politikaya Bizim Deniz, askerlerine Kara Gömlekliler denir.
Almanya'nın rejimi Nazizm, izlediği politikaya Hayat Sahası, askerlerine Kahverengi gömlekliler denir.
Japonya'nın izlediği politika Pozitif Politika ve Yeni Düzendir.
Berlin – Roma Mihveri: Almanya ve İtalya ittifakıdır.
Anti Komitern Pakt: Almanya ve Japonya ittifakıdır.
Berlin – Roma- Tokyo Mihveri: Almanya, İtalya ve Japonya İttifakıdır.
Mihver Grubu: Almanya, İtalya ve Japonyadır.
Müttefik Grup: İngiltere, Fransa, SSCB ve ABD'dir.
Maginot Hattı: Fransa'nın Almanya'ya karşı oluşturduğu savunma hattıdır.***
Yıldırım Savaşları: Almanya'nın genel savaş taktiklerine denir.
Barbarossa Harekatı: Almanya'nın SSCB üzerine yaptığı saldırılara denir.
Stalingrad Savaşı: Almanya SSCB'ye yenilerek geri çekilmeye başlamıştır.
Washington Konferansı 1943: Kuzey Afrika cephesi kapandıktan sonra toplanmıştır.
Ödünç Verme Yasası: ABD müttefik devletlere borç vermiştir.
Atlantik Bildirisi 1941: ABD'nin İngiltere ile yaptığı anlaşmadır. Wilson İlkelerine benzer.**
Pearl Harbour Baskını: Japonya'nın ABD'nin deniz üslerine saldırısıdır.***
Kahire Konferansı 1943: Uzak doğudaki gelişmeleri görüşmek için toplanmıştır. Türkiye'de çağrılmıştır. ****
Kazablanka Konferansı 1943: ABD resmen savaş girmiş ve İtalya teslim olmuştur.***
Quebec Konferansı 1943: Fransa'yı kurtarmak için toplanmış ve Normandiya çıkarması yapılmıştır.****
Tahran Konferansı 1943: İran bağımsız olmuştur.
Yalta Konferansı 1945: Savaş sonrası durumu görüşmek için toplanmış, en karlı devlet SSCB olmuştur. BM'nin kurulmasına karar verilmiştir.****
San Fransisco Konferansı 1945: BM kurulmuş ve Almanya resmen teslim olmuştur.****
Postdam Konferansı 1945: Almanya dört bölgeye ayrılmıştır.
ABD, Japonya'daki Hiroşima ve Nagazaki'ye atom bombası atmıştır.
Paris Barış Anlaşmaları 1947: Rodos ve 12 Ada İtalya'dan alınıp, Yunanistan'a verilmiştir.
BM'nin merkezi New York, şu an ki üye sayısı 193, en üye olan Güney Sudan'dır.****
Şu an ki Genel Sekreteri Antonio Guterres tir. Türkiye kurucu üyedir.
En önemli alt kuruluşu Güvenlik Konseyidir. Beş daimi üyesi vardır. FİRÇA

**II. Dünya Savaşı'nda Türkiye:**

II. Dünya Savaşı boyunca Cumhurbaşkanı İsmet İnönü'dür.
II. Dünya Savaşı boyunca Refik Saydam ve Şükrü Saraçoğlu başbakanlık yapmıştır.
Milli Korunma Kanunu çıkarılmıştır.**
Köy Enstitüleri kurulmuştur.**
Varlık Vergisi alınmaya başlanmıştır.****
Ekmek Karnesi uygulaması başlamıştır.****
Toprak Mahsulleri Ofisi Vergisi alınmıştır.***

**Soğuk Savaş Dönemi (1945-1962)**
Soğuk Savaş tabirini ilk defa ABD'li Bernard Brauch kullanmıştır.
ABD ve SSCB arasında gergin geçen yıllara denir.
Komünizmin Arap coğrafyasına uyarlanmış şekline Baas Hareketi denir.***
**Truman Doktrini 1947:**
ABD'nin Türkiye ve Yunanistan'a yardım planıdır. Soğuk Savaşın başlangıcıdır.****
**Cominform 1947:**
SSCB öncülüğünde kurulan komünist birliktir.
**Marshall Planı 1947:**
ABD'nin SSCB'nin yayılmasını önlemek amacıyla uyguladığı yardım planıdır.*****
**Molotof Planı 1947:**
SSCB'nin Marshall Planına karşı ortaya çıkan plandır.
Hindistan bağımsızlık hareketinin lideri Mahatma Gandi'dir. (Yüce Ruh)****
Hindistan'ın ilk başbakanı Javaharlal Nehru'dur.
Pakistan'ın kurucusu Muhammed Ali Cinnah'tır.****
**Balfour Deklerasyonu 1917:**
İngiltere Siyonist Federasyonuna Filistin topraklarında İsrail kurma sözü vermiştir.
**COMECON 1949:**
SSCB öncülüğünde ABD'ye karşı kurulmuştur.
**NATO 1949:****
ABD öncülüğünde SSCB'ye karşı kurulmuş, Türkiye 1952'de üye olmuştur. Merkezi Brüksel, Genel Sekreteri şu anda Jens Staltenberg'dir.
**SEATO 1954:**
ABD'nin, Çin ve SSCB'nin yayılmasını önlemek amacıyla kurdurduğu Güneydoğu Asya birliğidir. Kuruluş amaç itibariyle NATO'ya benzer.
**Varşova Paktı 1955:****
SSCB öncülüğünde ABD ve NATO'ya karşı kurulan en güçlü birliktir.
**Bağlantısızlar ve Bandung Konferansı 1955:*****
İki bloğa da katılmak istemeyen devletler tarafından kurulmuş ve Barış için birlikte yaşama sloganını benimsemişlerdir. 3. Dünya ülkeleri de denir.
**Eisenhoover Doktrini 1957:**
ABD'nin SSCB'den uzaklaşmaları için araplara para yardımı projesidir.
**Avrupa Ekonomik Topluluğu 1957:**
AB'nin temelidir. Kömür, demir ve çelik birliğidir. Türkiye 1959'da başvurmuştur. Hala üye değildir.
**OPEC 1960:**
Petrol ihraç eden ülkeler birliğidir. Merkez Viyana'dır. (ilginç değil mi☺)
**U-2 Olayı 1960: POTANSİYEL BİR SORUDUR. DİKKATTT*****
Türkiye'den kalkan ABD'nin U-2 casus uçakları Rusya'da düşürülünce iki ülke savaşın eşiğine gelmiş ve olay Türkiye'yi de etkilemiştir.

**Soğuk Savaş Döneminde Türkiye**

ABD bu dönemde Türkiye'yi yanında tutmak için jest olarak Büyükelçi Münir Ertegün'ün cenazesini en büyük savaş gemisi Misori Zırhlısıyla göndermiştir.

Türkiye bu dönemde Avrupa Konseyi, NATO ve Balkan Antantı ve Bağdat Paktı'na katılmıştır.

Bağdat Paktı Irak çekilince dağılmış Ankara'ya taşınarak adı CENTO olmuştur.***

II. Dünya Savaşı'ndan sonra kurulan ilk parti Nuri Demirağ'ın Milli Kalkınma Partisi'dir.***

Rus yanlısı Tan Gazetesi'nin bürosu basılmıştır.

1950-60 arası dönem Demokrat Parti dönemidir.

DP'nin iktidara gelmesine Beyaz Devrim denir.****

1950'de ezan Arapçaya çevrilmiştir.

1951'de Atatürk'ü Koruma Kanunu çıkarılmıştır.****

10 Kasım 1953'te Atatürk'ün naaşı Etnoğrafya Müzesi'nden Anıtkabir'e taşınmıştır.****

Anıtkabir'in mimarları Emin Onat ve Orhan Arda'dır.

1954'te Kıbrıs sorunu başlamıştır.

**6-7 Eylül Olayları 1955: POTANSİYEL BİR SORUDUR. DİKKAATT*****

Atatürk'ün Selanik'teki evine bomba atıldığı haberi üzerine, İstanbul'da Rumların ev ve iş yerleri tahrip edilmiştir. Sonra bomba atılmadığı ortaya çıkmış ve Kıbrıs meselesinde özellikle hükümetin Yunanistan'a karşı elini zayıflatmıştır.

1958'de İstanbul'da Kıbrıs Türk'tür mitingi yapılmıştır.

27 Mayıs 1960 Darbesi ile DP kapatılmıştır.

**Yumuşama (Detant) Dönemi (1962-1991)**

Yumuşamanın göstergesi olarak ABD ile SSCB arasında nükleer silahların azaltılması amacıyla yapılan SAT I ve SALT II anlaşmaları kabul edilmektedir.

**Küba Krizi 1962: POTANSİYEL BİR SORUDUR. DİKKAATT*****

SSCB'nin Küba'ya ABD'ye karşı füze yerleştirmesi ortaya çıkınca ABD- Rus gerilimi yaşanmış ve kırmızı hat denilen gergin görüşmeler yaşanmıştır.

Anlaşma sağlanınca ABD Türkiye'de konuşlandırdığı Jüpiter Füzelerini sökmüş, Rusya'da Küba'daki füzelerini sökmüştür.

1965'te Hindistan ve Pakistan arasında Keşmir Meselesinden dolayı gerginlik çıkınca SSCB Taşkent Deklarasyonunda araya girmiştir.

**İslam İşbirliği Teşkilatı (İslam Konferansı Örgütü) 1969:*****

Avusturalyalı bir Yahudi Mescidi Aksa'yı kundaklamaya kalkışınca Fas'ın başkenti Rabat'ta 57 Müslüman ülke tarafından kurulmuştur. Merkezi Cidde'dir. Şu an ki genel sekreteri Suudi İyad Bin Emin Madani'dir. Dönem başkanı şu an Türkiye'dir.

Vietnam Savaşı'na gitmeyi reddettiği için ABD'li boksör Muhammed Ali Clay hapse atılarak unvanı elinden alınmıştır.

**Pin Pong Diplomasisi 1972:**

1954'te Çin'in komünist olmasıyla ABD, Çin'i tanımayacağını söylemiş ancak 1972'te Çinli bir masa tenisi takımının ABD'ye gitmesiyle ilişkiler yeniden başlamıştır.

**Helsinki Konferansı 1975:*****
Avrupa Güvenlik İşbirliği Konferansı toplanmış (AGİK), ve Avrupa Güvenlik İşbirliği Teşkilatı (AGİT) kurulmuştur. Türkiye kurucu üyedir.
**Arap – İsrail Savaşları ve Camp - David Anlaşması: POTANSİYEL SORUDUR.*****
1948'de İsrail kurulunca ilk savaş çıkmış ve İsrail kazanmıştır.
1956'da Süveyş Krizi de denilen savaşı da İsrail kazanmıştır.
1967 savaşı en meşhurudur. 6 gün savaşları olarak da bilinir. İsrail topraklarını 4 katına çıkarmıştır.
1973 savaşında Araplar İsrail'i destekleyen ülkelere petrol ambargosu uygulamıştır.
1978'de ABD Dış işleri Bakanı Kissinger Planıyla Mekik diplomasisi uygulanmış ve Mısır İsrail'i tanıyan ilk Arap devlet olmuştur.
**İrangate Olayı**
İran – Irak Savaşı'nda İran, İsrail aracılığıyla ABD'den silah almıştır.

**Yumuşama Döneminde Türkiye**
Türkiye bu dönemde dış politikada üç önemli mesele ile uğraşmıştır:
**Kıbrıs Meselesi:**
İngiltere 1954'te Kıbrıs'tan çekildi.
Rumların adayı Yunanistan'a katma fikrine ENOSİS denir.
Bunun için kurdukları örgüte EOKA denir.
Dr. Fazıl Küçük ve Rauf Denktaş Türk Mukavemet Teşkilatını kurdular.
1960'ta Birleşik Kıbrıs Devleti kuruldu.
1963'te Rumlar noeli kutlamak için Türkleri öldürdüler. (**Kanlı Noel**)
1964'te Türkiye müdahale etti. ABD Başkanı **Johnson Mektubu** ile Türkiye adadan çekildi.
Pilot **Cengiz Topel** Kıbrıs davasının ilk şehididir.
1974'te Kıbrıs Barış Harekatı yapıldı.
1983'te KKTC kuruldu. İlk Cumhurbaşkanı Rauf Denktaş'tır.
**Ege Adaları Meselesi:**
Yunanistan'ın Ege'de petrol aramak istemesi üzerine Bern Deklarasyonu ile iki ülkede petrol aramama garantisi verdi.
**Ermeni Sorunu:**
Ermeni ASALA terör örgütü birçok ülkede Türk Büyükelçiliklerine saldırı düzenleyip Türk diplomatları şehit etmiştir.

27 Mayıs 1960 Darbesini Milli Birlik Komitesi yapmıştır.
Başbakan Adnan Menderes, Dış İşleri Bakanı Fatin Rüştü Zorlu ve Maliye Bakanı Hasan Polatkan Yassıada da idam edilmişlerdir.
Yassıada'nın adı Demokrasi ve Özgürlükler Adası olarak değiştirilmiştir.*****
1960'ta Türkiye'de ilk bilgisayar Karayolları Genel Müdürlüğü'nde kullanılmıştır.*****
1961'de ilk defa IMF ile Stand- By Anlaşması yapılmıştır.****
1961'de Devlet Planlama Teşkilatı kuruldu.
1961'de Adalet Partisi ve CHP ilk koalisyon hükümetini kurmuştur.
1962'de TÜBİTAK kuruldu.
1968'de TRT kuruldu.

12 Mart 1971'de muhtıra verilmiş ve partiler üstü Nihat Erim Hükümeti kurulmuştur.
1971'de ilk kadın bakan Türkan Akyol atanmıştır.
12 Eylül 1980 Darbesini Milli Güvenlik Konseyi yapmıştır.
Türkiye 13 sıkıyönetim bölgesine ayrılmıştır.
1981'de ilk renkli TV yayını başladı.
1983 seçimlerine Anavatan Partisi, Milliyetçi Demokrasi Partisi ve Halkçı Parti katılmıştır.**
Seçimleri ANAP kazanmış ve Turgut Özal başbakan olmuştur.
1989'da plaka sırası Aksaray'ın (68) il olması ile bozuldu.

**Küreselleşen Dünya (1991-2018)**
SSCB'nin dağılması ile ABD dünyada tek güç olmuş ve kutuplaşma bitmiştir.
**Prestroyka**
Rusya Devlet Başkanı Mihael Gorbaçov'un ekonomide liberalleşme politikasıdır.
**Glastnost**
Rusya Devlet Başkanı Mihael Gorbaçov'un düşüncede liberalleşme politikasıdır.
Çekoslavakyanın, Çek Cumhuriyeti ve Slovakya olarak ayrılmasına Kadife Devrim denir.**
Azerbaycan Halk Cephesi lideri Ebulfeyz Elçibey'dir.
Ermeniler Dağlık Karabağ ve Hocalı'ya saldırarak Türkleri katletmiştir.***
Özbekistan'ın kurucu lideri İslam Kerimov'dur.
Kırgızistan'ın kurucu lideri Asker Akayev'dir.
Dünyaca ünlü Kırgız yazarımız Cengiz Aytmatov'un eserleri birçok dile çevrilmiştir.***
Türkmenistan'ın kurucu lideri Sapar Murat Niyazov'dur.
Kazakistan'ın kurucu lideri Nursultan Nazarbayev'dir. Halen Cumhurbaşkanıdır.
**Alma Ata Zirvesi 1991**
SSCB bu anlaşma ile resmen dağılmıştır. Bağımsız Devletler Topluluğu kurulmuştur.
**TİKA 1992**
Türkiye'nin özellikle Türk Cumhuriyetleri olmak üzere kurduğu yardım kuruluşudur.

**TÜRKSOY 1993**
Türkçe konuşulan ülkeler birliğidir.
Türksoy 2018 yılını Kastamonu'yu Türk dünyası kültür başkenti ilan etmiştir.*****DİKKAT

Almanya iki + Dört Anlaşması ile birleşmiştir.
**Maastricht Anlaşması 1992 ****
Avrupa Birliği 12 Devlet olarak bu anlaşma ile kurulmuştur.
AB'nin bugün 28 üyesi vardır. En son katılan 2013 yılında Bulgaristan'dır.***
Merkezi Brüksel, ortak para birimi Euro'dur.(2002)
AB üyesi olduğu halde İngiltere, İsveç ve Danimarka'nın resmi parası Euro değildir.
AB üyesi olmadığı halde Vatikan, Monaco ve San Marino'nun resmi parası Euro'dur.
Türkiye 1959'da AET iken başvuru yapmıştır.
1963'te başvuru kabul edilmiştir.
Türkiye 1987 yılında tam üyelik için başvurmuştur.
2005 yılında tam üyelik müzakereleri başlamıştır.

ABD, SSCB'nin dağılmasından sonra eski Varşova üyelerini Barış için ortaklık adıyla NATO'ya davet etmiştir. NATO'ya en son katılan devlet 2017'de Karadağ'dır.****

Yugoslavya'dan ilk ayrılan devlet Slovenya'dır.
Bosna Hersek işgal edilmiş ve **Srebrenitsa Katliamı** yaşanmıştır.*****DİKKATT
Dayton Barış Anlaşması ile Bosna sorunu çözülmüştür.*****
Bosna'nın milli lideri **Bilge Kral Aliya İzzet Begoviç**'tir.
TRT'nin ödüllü **Mavi Kelebekler** belgeseli Bosna Katliamını anlatır.****DİKKATT
Kosova 2008'te bağımsız olmuştur, kurucu başbakanı **Haşim Taci**'dir.

Saddam Hüseyin I. Körfez Savaşı'nda **Çöl Tilkisi Kara Harekatı** ile Kuveyt'ten çıkarılmıştır.
Filistin Devleti'nin kurucusu 1993'te **Abu Ammar** lakaplı **Yaser Arafat**'tır.
Türkiye'nin BM'ye asker gönderdiği yerler:
Kore, Somali, Bosna Hersek, Arnavutluk, Kosova, Afganistan ve Lübnan'dır.****

1986'da SSCB'nin Ukrayna'da bulunan **Çernobil** nükleer santralinde patlama olmuş ve Karadeniz kıyısındaki bütün ülkeler etkilenmiştir.
2005'te küresel ısınmayı önlemek amacıyla **Kyoto Protokolü** adıyla çevre sözleşmesi yapılmış ve 2020'ye kadar geçerlidir. ABD, Çin ve Hindistan imzalamamıştır.
2008'de ABD'nin **Phonex (Anka Kuşu)** adlı uzay aracı Mars'ta incelemelerde bulunmuştur.

**Küreselleşen Dünya'da Türkiye**
1992'de Karadeniz İşbirliği Teşkilatı kurulmuştur. (KEİ)***
1993'te Türkiye Bilimler Akademisi kurulmuştur. (TÜBA)
1996'da Yunanistan'la **Kardak Kayalıkları Krizi** yaşanmıştır.

1990'da Türkiye'de ilk özel TV kurulmuştur.
1992'de Naim Süleymanoğlu dünyanın en iyi sporcusu seçilmiştir. DİKKATT SORU*****
1993'te Türkiye'de ilk internet ODTÜ'de kullanılmıştır.
1996'da Türkiye Gümrük Birliği'ne girmiştir.
28 Şubat 1997'de post modern darbe yaşanmıştır.
1999'da Düzce ve Gölcük depremleri yaşanmıştır.
1 Ocak 2005'te paradan altı sıfır atılmış ve YTL'ye geçilmiştir.
2007'de Türkiye'de ilk koyun Oyalı kopyalanmıştır.
2008'de Nuri Bilge Ceylan Üç Maymun filmiyle Cannes'de ödül almıştır.
1 Ocak 2009'da TL'ye geçilmiştir.
2010'da İstanbul Avrupa kültür başkenti seçilmiştir.
2011 yılında UNESCO Dünya'da Evliya Çelebi yılı ilan etmiştir.
2011 yılında Erzurum'da kış olimpiyatları yapılmıştır.
2012'de UNESCO Dünya'da Itri yılı ilan etmiştir. DİKKAAATT****
2013'te NASA Ay'ın bir bölümüne Ali Kuşçu'nun adını vermiştir. DİKKAAT SORU*****
2013'te Mersin'de Akdeniz Olimpiyatları yapılmıştır.
2015'te Antalya'da G-20 Zirvesi yapılmıştır.

2016'da Aziz Sancar Kimya Dalında DNA'nın yapısı çalışmasıyla Nobel Ödülü almıştır.****
2016'da Antalya'da Botanik Eksposu yapılmıştır.
Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nin mimarı Şefik Birkiye'dir.
2016'da yapılan Yavuz Sultan Selim Köprüsü'nün mimarı Michell Virlogevx'dir.
15 Temmuz 2016 Fetö darbe girişimi sonrası Ankara'nın Kazan ilçesine Kahraman unvanı verilmiştir.
2017 yılında ünlü halterci Naim Süleymanoğlu vefat etmiştir.*****
2017 Petrol Kongresi İstanbul'da yapılmıştır.

**SINAVDA ÇIKABİLECEK BAZI GÜNCEL BİLGİLER**

2017'de NATO'ya en son katılan devlet Karadağ'dır.
2017'de Avustralya'nın doğusunda Dünya'nın 8. Kıtası Zalandia bulundu.
Yavuz Sultan Selim tarafından 1571'de fethedilen Sudan'ın Sevakin Adası'nı Türkiye restore etmektedir. DİKKATT*****
2017'de Kazakistan Latin Alfabesine geçme kararı aldı.****
2017'de Türkiye ve Yemen'in sunduğu Kudüs'te diplomatik misyon kurmaktan kaçınma tasarısı 128 oyla kabul edildi. DİKKATT SORU*****
2017'de Osman Hamdi Bey'in Cami Önü tablosu en yüksek fiyata satılan tablo oldu.*****
2017'de Rus Devlet Başkanı Putin, iş adamı Cavit Çağlar'a devlet nişanı verdi.
2018 yılını Kültür Bakanlığı Troya yılı ilan etti. DİKKAT SORU****
2018 yılını TÜRKSOY, Azerbaycanlı bestekar Gara Garaliyev, Kazak milli şairi Mağjan Jumabayev ve Kırgız yazarı Cengiz Aytmatov'u anma yılı ilan etti.
2018 yılı İslam Turizm başkenti Tebriz oldu.
2018 yılında TÜRKSOY, Kastamonu'yu kültür başkenti ilan etti. DİKKATT SORU****
2018 yılında Brüksel'deki Avrupa Parlamentosunda (AP) Türk Kızılayı Eskişehir Şubesinin "Hayat Kurtar Yaşamları Değiştir" projesi Brüksel'de Eurodesk ödülünü kazandı.
2018'de ünlü tarihçi Ortadoğu uzmanı Bernard Lewis hayatını kaybetti. DİKKAT
Türkiye'nin en uzun mağarası Pınargözü mağarası Isparta'dadır.
2018'de İslam İşbirliği Teşkilatı İstanbul'da olağanüstü toplandı.
2018'de ABD Hawaii eyaletinde bulundan Kilauea Yanardağı faaliyete geçti.
2018'de Vakıfbank bayan voleybol takımı 4. Kez Avrupa şampiyonu oldu.
2018'de milli güreşçi Yasemin Aydar 3. Kez Dünya şampiyonu oldu.
2018'de milli güreşçi Rıza Kayaalp 8. Kez Avrupa Şampiyonu olarak rekor kırdı. DİKKAT
2018'de Paralimpik yüzme şampiyonasında Beytullah Eroğlu Dünya şampiyonu oldu.****
2018'de milli sporcu Kübra Dağlı Dünya şampiyonu oldu. ***
2018 AB dönem başkanları ilk altı ay Bulgaristan, ikinci altı ay Avusturya'dır.
2018'de ünlü fizikçi Stephen Hawking hayatını kaybetti.*****
2018'de Kudüs, Arap Birliği tarafından Arap Mirası Daimi Başkenti seçildi. DİKKAT***
2018'de Ayla Filmi ABD'den iki ödül aldı.
2018'de ABD'nin Ankara büyükelçiliğinin olduğu caddenin adı Zeydindalı caddesi yapıldı.
2018'de İngiliz Eğitim Nobeli olarak bilinen Küresel Öğretmen Ödülü Samsun'dan Anaokulu öğretmeni Nurten Akkuş'a verildi.*****
2018'de ABD'de yardım derneği kuran 13 yaşındaki Kenan Pala için, 23 Ocak Kenan Pala günü ilan edildi.

2018'de Türkiye EURO 2024 için "Birlikte Paylaşalım" sloganıyla aday oldu.
2018'de İstanbul Fatih'te bulunan Demir Kilise restore edilerek açıldı.***
2018'de Antalya'daki Ekspo Kulesi Dünyanın en iyi kültürel yapısı seçildi.
2019 yılı Japonya'da Türk yılı olarak kutlanacak.
2020 Şampiyonlar ligi finali İstanbul Atatürk Olimpiyat stadında oynanacak.
2020'de Türkiye'nin en büyük teleskopu Erzurum'da yapılacak gözlemevinde olacak.

**Başarılar Dilerim.**
**Bekir Çelik Tarih Öğretmeni**

TIKLAYIN:
facebook:
Kpss Dok¿man Arkivi
Kpss Kaynak Arkivi